

USNESENÍ

Vrchní soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedkyně senátu JUDr. Michaely Janouškové a soudců Mgr. Kateřiny Horákové a Mgr. Ing. Davida Bokra ve věci

navrhovatelů: **a) Ing. Aleš H.**, narozen xxx
bytem xxx
 b) Ing. Bohumil H., narozen xxx
bytem xxx
oba zastoupeni advokátem JUDr. Petrem Zimou
sídlem Slezská 13, 120 00 Praha 2

za účasti
společnosti: **Imperial Karlovy Vary a.s.**, IČO 45359318
sídlem U Imperialu 7/31, 360 01 Karlovy Vary
zastoupena advokátkou JUDr. Kateřinou Fílovou
sídlem Závodní 391/96, 360 06 Karlovy Vary

o přezkoumání přiměřenosti protiplnění, **k odvolání navrhovatelů a), b) a společnosti Imperial Karlovy Vary a.s.** proti usnesení Krajského soudu v Plzni ze dne 28. února 2019, č. j. 43 Cm 29/2007-436, 43 Cm 126/2009,

takto:

- I. Usnesení soudu prvního stupně se ve výroku I. potvrzuje; ve výroku II. a IV. se mění tak, že:
- a) výše přiměřeného protiplnění za jednu akci společnosti Imperial Karlovy Vary a.s., IČO 453 59 318, sídlem U Imperialu 7/31, 36001 Karlovy Vary, o jmenovité hodnotě 5 Kč při realizaci práva přechodu účastnických cenných papírů na hlavního akcionáře společnost Dorsi Consulting a.s., o němž rozhodla valná hromada společnosti Imperial Karlovy Vary a.s. dne 10. ledna 2006, se určuje částkou 6,93 Kč;
 - b) společnost Imperial Karlovy Vary, a.s. IČO 453 59 318, sídlem U Imperialu 7/31, 360 01 Karlovy Vary, je povinna zaplatit navrhovateli b) částku 1 001 557,44 Kč spolu s ročním zákonným úrokem z prodlení z této částky ve výši repo sazby stanovené Českou národní bankou, zvýšené o sedm procentních bodů, platné pro první den příslušného kalendářního pololetí, v němž trvá prodlení dlužníka, od 1. března 2007 do zaplacení, to vše do tří měsíců od právní moci tohoto usnesení.
- II. Usnesení soudu prvního stupně se ve výroku VIII. mění jen tak, že navrhovateli a) se vrací složená záloha ve výši 87 500 Kč, jinak se potvrzuje; ve výroku IX. se mění jen tak, že navrhovateli b) se vrací složená záloha ve výši 87 500 Kč, jinak se potvrzuje.
- III. Usnesení soudu prvního stupně se ve výroku III. zrušuje a řízení se v tomto rozsahu zastavuje, ve výroku VII. se usnesení soudu prvního stupně zrušuje.

Shodu s prvopisem potvrzuje Jana Kalousková.

- IV. Společnost Imperial Karlovy Vary a.s., je povinna zaplatit navrhovateli a) k rukám jeho právního zástupce na náhradě nákladů řízení před soudy obou stupňů částku 37 725,25 Kč, do tří dnů od právní moci toho usnesení.
- V. Společnost Imperial Karlovy Vary a.s., je povinna zaplatit navrhovateli b) k rukám jeho právního zástupce na náhradě nákladů řízení před soudy obou stupňů částku 43 452,85 Kč, do tří dnů od právní moci toho usnesení.

Odůvodnění:

1. Krajský soud v Plzni v záhlaví uvedeným usnesením:

- určil, že protiplnění poskytnuté menšinovým akcionářům společnosti Imperial Karlovy Vary a.s., IČO 453 59 318, sídlem U Imperialu 31, 361 21 Karlovy Vary (dále jen „společnost“), jehož výše byla stanovena usnesením valné hromady společnosti ze dne 10. ledna 2006 ve výši 4,05 Kč za jednu akcii této společnosti o jmenovité hodnotě 5 Kč, je nepřiměřené (výrok I.),
- učil, že přiměřená výše protiplnění pro vytěsněné minoritní akcionáře společnosti za 1 akcii společnosti o jmenovité hodnotě 5 Kč činí částku 5,63 Kč (výrok II.),
- společnosti uložil povinnost oznámit rozhodnutí o správné výši protiplnění pro vytěsněné minoritní akcionáře společnosti dle výroku II. usnesení všem vytěsněným minoritním akcionářům společnosti způsobem, který ke dni 28. února 2007 vyplýval ze stanov společnosti a to ve lhůtě 15 dnů od právní moci usnesení (výrok III.),
- společnosti dále uložil povinnost zaplatit navrhovateli b) částku 549 465,54 Kč s úrokem z prodlení od 1. března 2007 do zaplacení ve výši repo sazby stanovené Českou národní bankou, platnou pro první den příslušného kalendářního pololetí, v němž trvá prodlení společnosti, zvýšené o sedm procentních bodů, ve lhůtě 3 dnů od právní moci usnesení (výrok IV.),
- společnosti uložil povinnost zaplatit na náhradě nákladů řízení navrhovateli a) částku 35 631,95 Kč, navrhovateli b) částku 132 399,95 Kč vždy do tří dnů od právní moci usnesení k rukám jejich zástupce (výroky V. a VI.),
- společnosti uložil povinnost zaplatit České republice na účet soudu prvního stupně (jenž specifikuje) soudní poplatek ve výši 21 980 Kč (výrok VII.),
- a rozhodl o vrácení složených záloh, navrhovateli a) ve výši 75 000 Kč a navrhovateli b) ve výši 75 000 Kč, společnosti pak 10 050,75 Kč (výroky VIII., IX. a X.).

2. Soud prvního stupně vyšel z toho, že:

- společnost je zapsána v obchodním rejstříku od 7. května 1992, v období od 30. června 2000 do 21. září 2007 byl v obchodním rejstříku zapsán zcela splacený základní kapitál ve výši 453 650 935 Kč, společnost vydala 69 885 600 kusů kmenových akcií na jména o jmenovité hodnotě 5 Kč a 20 844 587 kusů akcií na majitele o jmenovité hodnotě 5 Kč v listinné podobě,
- dne 10. ledna 2006 se konala mimořádná valná hromada společnosti, na níž bylo rozhodnuto o přechodu všech akcií společnosti na hlavního akcionáře, tj. na společnost Dorsi Consulting a.s., IČO 273 72 260, sídlem Olivova 2096/4, Praha 1, mající akcie představující 96,48 % základního kapitálu společnost (dále jen „hlavní akcionář“) uplynutím jednoho měsíce od zveřejnění zápisu usnesení valné hromady do obchodního rejstříku. Přiměřenost protiplnění byla doložena znaleckým posudkem vypracovaným společností TACOMA Consulting a.s. ke dni 31. srpna 2005, výše byla přezkoumána Komisí pro cenné papíry, hodnota jedné akcie byla stanovena podílem na celkové hodnotě čistého obchodního majetku společnosti stanovené na

základě výnosové metody diskontovaných peněžních toků. Výše protiplnění byla stanovena částkou 4,05 Kč.

- hlavní akcionář před konáním valné hromady předal obchodníku s cennými papíry (společnosti CAPITAL PARTNERS a.s.) peněžní prostředky potřebné k výplatě protiplnění ve výši 12 993 837 Kč,
- Komise pro cenné papíry udělila dle § 183i odst. 5 zákona č. 513/1991 Sb., obchodního zákoníku (dále jen „obch. zák.“) k přijetí usnesení valné hromady společnosti předchozí souhlas,
- oznámení o zápisu předmětného usnesení valné hromady společnosti bylo dne 31. ledna 2007 zveřejněno v Obchodním věstníku,
- ke dni konání valné hromady vlastnil navrhovatel a) 4 451 kusů akcií o jmenovité hodnotě 5 Kč za akcii a navrhovatel b) 347 763 Kč kusů akcií o jmenovité hodnotě 5 Kč za akcii, oba byli akcionáři k okamžiku převodu akcií na hlavního akcionáře,
- hodnota akcie společnosti ke dni 28. února 2007 při využití tržní hodnoty jmění a úrovně znalostí roku 2007 i 2018 (za použití likvidační metody) činila částku 5,63 Kč, při využití spravedlivé hodnoty jmění a úrovně znalostí roku 2007 činila částku totožnou; za předpokladu využití spravedlivé hodnoty jmění a úrovně znalostí roku 2018 činila výsledná hodnota akcie společnosti částku 6,93 Kč (za použití metody DCF FCFF), jak bylo prokázáno znaleckým posudkem vypracovaným společností EQUITA Consulting s.r.o. (dále jen „Equita Consulting“) k zadání soudu,
- v důsledku fúze převzala společnost jmění zanikající společnosti Dorsi Consulting a.s., IČO 273 72 260, sídlem Olivova 2096/4, Praha 1, jejímž jediným akcionářem v období od 22. srpna 2005 do 29. září 2005 byla společnost TACOMA Consulting a.s.

3. Další návrhy na doplnění dokazování soud prvního stupně zamítl.

4. Na takto ustaveném základě dospěl soud prvního stupně k následujícím závěrům:

- navrhovatelé a) i b) byli k podání návrhu aktivně legitimováni,
- návrh podali včas ve lhůtě jednoho měsíce v souladu s § 183l obch. zák.,
- k přechodu akcií na hlavního akcionáře došlo dne 28. února 2007,
- za spravedlivé (přiměřené) považoval protiplnění ve výši **5,63 Kč** za jednu akcii o jmenovité hodnotě 5 Kč. Při stanovení této hodnoty nemohlo být vycházeno ze znalostí vědy roku 2018, menšinový akcionáři si museli být vědomi skutečnosti, že k přechodu může dojít, museli respektovat platnou právní úpravu chránící menšinové akcionáře možnostmi domáhat se přezkoumání protiplnění soudem,
- znalecké zkoumání společnosti TACOMA Consulting, a.s. považoval za nepřiléhavé, neboť nebylo k datu přechodu (ale ke dni 31. srpna 2005),
- plnění poskytnuté menšinovým akcionářům hlavním akcionářem ve výši 4,05 Kč za jednu akcii o jmenovité hodnotě 5 Kč, považoval za nepřiměřené,
- s odkazem na § 365 a 369 obch. zák. uložil společnosti povinnost zaplatit navrhovateli b) doplatek za 347 763 kusů akcií ve výši 549 465,54 Kč s úrokem z prodlení od 1. března 2007 do zaplacení a povinnost oznámit rozhodnutí o správné výši protiplnění způsobem odpovídajícím stanovám společnosti.

5. O náhradě nákladů řízení rozhodl odkazem na § 142 odst. 3 zákona č. 99/1963 Sb., občanského soudního řádu (dále jen „o. s. ř.“). Navrhovateli a) přiznal náhradu nákladů řízení ve výši 35 631,95 Kč, sestávající ze zaplaceného soudního poplatku 2 000 Kč, odměny za právní zastoupení za 8 úkonů právní služby po 3 100 Kč, 8 režijních paušálů /§ 7 odst. 5, § 9 odst. 4 písm. c), § 13 odst. 3 vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif)/, cestovného ve výši 595 Kč a 21 % DPH. Navrhovateli b) přiznal náhradu nákladů řízení ve výši 132 399,95 Kč, sestávající ze

zaplaceného soudního poplatku 1 000 Kč, odměny za právní zastoupení za 10 úkonů právní služby po 10 500 Kč, 10 režijních paušálů /§ 7 odst. 6, § 13 odst. 3 advokátního tarifu/, cestovného ve výši 595 Kč a 21 % DPH.

6. Výroky VIII. až X. odůvodnil s odkazem na § 141 o. s. ř. s tím, že navrhovatel a) složil zálohu na vypracování znaleckého posudku v částce 87 500 Kč, shodnou částku složil i navrhovatel b), společnost složila zálohu ve výši 175 000 Kč. Na znalečném byla (celkem) vyplacena částka 164 949,25 Kč, jež byla uhrazena výlučně ze zálohy společnosti.
7. Proti výrokům I. až IX. usnesení soudu prvního stupně podala společnost odvolání, navrhuje, aby odvolací soud usnesení soudu prvního stupně změnil a návrh obou navrhovatelů zamítl.
8. Odvolatelka namítá nejen nepřezkoumatelnost rozhodnutí soudu prvního stupně, ale i to, že návrh navrhovatele b) je opožděný, neboť posledním dnem pro podání návrhu byl 28. únor 2007, návrh byl podán až dne 1. března 2007; doručení e-mailu navrhovatele b) ze dne 28. února 2007 prokázáno nebylo. Soud prvního stupně nezkoumal „podmínky připojení se k návrhu navrhovatele a) ze strany navrhovatele b) ve lhůtě“. Návrhy obou navrhovatelů jsou dle jejího názoru neurčité, nesprávně vymezené, k upřesnění došlo až po 12 letech. Výrok III. považuje za protizákonný, vykazující znaky libovůle. Za nespravedlivý považuje rovněž požadavek na přiznání zákonného úroku z prodlení, společnost délku řízení nezavinila. Znaleckému posudku vypracovanému společností Equita Consulting vytýká, že prognóza tržeb společnosti nebyla vyhodnocena dle faktických údajů, ale dle obecného ukazatele, tvrzení o nemožnosti získání dat od společnosti je nepravdivé. Náklady řízení by měly být dle jejího názoru poníženy o míru neúspěchu navrhovatelů.
9. Navrhovatelé s odvoláním společnosti nesouhlasili. Mají za to, že navrhovatel b) podal předmětný návrh (email) včas, skutečnost, že se podání nedochovalo, nemůže jít k jeho tíži; k přípustnosti petitů odkázal na usnesení Nejvyššího soudu sp. zn. 29 Cdo 4252/2010. Společnost zřejmě přehlédla judikaturu soudů vyšších stupňů (zejména nálezy Ústavního soudu sp. zn. IV. ÚS 1106/08) dle níž jsou jednotlivá řízení o přezkoumání výše protiplnění ze zákona spojena do jednoho řízení, akt přistoupení nutný není. Znalecký posudek znalecký ústav Equita Consulting obhájil.
10. Proti výrokům II. a IV. usnesení soudu prvního stupně podali navrhovatelé odvolání, navrhuje, aby napadené výroky byly změněny tak, že výše přiměřeného protiplnění činí za 1 akcii společnosti o jmenovité hodnotě 5 Kč částku 6,93 Kč a společnosti bude uložena povinnost zaplatit navrhovateli b) 1 001 557,44 Kč se zákonným úrokem z prodlení.
11. Odvolatelé mají za to, že se soud prvního stupně nevypořádal s argumentací ve prospěch spravedlivé hodnoty určené znaleckým posudkem Equita Consulting ve světle znalostí z doby, kdy bylo znalecké zkoumání prováděno, tj. ve prospěch varianty 2B znaleckého posudku; odkazuje na rozhodnutí Vrchního soudu v Praze sp. zn. 7 Cmo 447/2009, dle něž je hledanou hodnotou právně hodnota spravedlivá. Argumentují na podporu nutnosti použitelnosti nových znalostí z oboru oceňování s tím, že novější poznatky ekonomické vědy vedou k nepoužívání tzv. přírážky k diskontní míře za malou společnost (poukazuje na nepravomocné rozhodnutí Krajského soudu v Českých Budějovicích, sp. zn. 13 Cm 1069/2007, či Krajského soudu v Ostravě, sp. zn. 15 Cm 151/2013, či Vrchního zemského soudu OLG Stuttgart). Nepřípustnost aplikace velikostní přírážky plyne z řady již vydaných soudních rozhodnutí, odkazuje (mimo jiné) na rozhodnutí Vrchního soudu v Praze ze dne 18. července 2019, sp. zn. 7 Cmo 431/2016. Polemizují s názorem společnosti týkající se volby jedné ze dvou hodnot stanovených znaleckým ústavem, s odkazem na názor Prof. Miloše Maříka, vedoucího Ústavu oceňování podniků při

Vysoké škole ekonomické, mají za to, že určité prvky oceňování jsou otázkami právními (shodně jako otázka velikosti přírážky), otázka přírážky k diskontní míře je otázkou právní (odkazuje na nálezy Ústavního soudu sp. zn. III. ÚS 647/15). Kontext věci vyžaduje nepoužití velikostní přírážky, poukazuje na extrémní nerovnost mezi subjekty procesu práva výkupu. Nemá-li velikostní přírážka jednoznačně vědecky prokázána (odkazuje na řadu odborných disputací), nelze se o ni při stanovení přiměřené výše protiplnění opřít. Poukazují na mimo znalecké důkazy (informace z tisku, webové stránky deníku E15 z 30. ledna 2020) vyjadřující se k otázce podhodnocení společnosti při procesu vytěsnění.

12. Odvolací soud přezkoumal usnesení soudu prvního stupně i řízení, které jeho vydání předcházelo (§ 212a o. s. ř.), a dospěl k níže uvedeným závěrům.
13. Odvolací soud předeseílá, že podle čl. II bodu 2 zákona č. 293/2013 Sb., kterým se s účinností od 1. ledna 2014 mění občanský soudní řád a některé další zákony, se pro řízení zahájená před nabytím účinnosti tohoto zákona použije zákon č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění účinném do 31. prosince 2013.
14. Předně je třeba uvést, že rozhodnutí soudu prvního stupně netrpí společností namítanou vadou spočívající v jeho nepřezkoumatelnosti. K tomu lze z bohaté soudní judikatury odkázat např. na rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 25. června 2013, sp. zn. 29 Cdo 2543/2011, uveřejněný pod číslem 100/2013 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek, dostupný shodně jako další níže uváděná rozhodnutí Nejvyššího soudu na www.nsoud.cz, v němž Nejvyšší soud zformuloval a odůvodnil závěr, podle něhož „Měřítkem toho, zda rozhodnutí soudu prvního stupně je či není přezkoumatelné, nejsou požadavky odvolacího soudu na náležitosti odůvodnění rozhodnutí soudu prvního stupně, ale především zájem účastníků řízení na tom, aby mohli náležitě použít v odvolání proti tomuto rozhodnutí odvolací důvody. I když rozhodnutí soudu prvního stupně nevyhovuje všem požadavkům na jeho odůvodnění, není zpravidla nepřezkoumatelné, jestliže případné nedostatky odůvodnění nebyly - podle obsahu odvolání - na újmu uplatnění práv odvolatele.“ V poměrech projednávané věci je z toho, jak soud prvního stupně formuloval výrok přezkoumávaného usnesení, jaké odkazy na ustanovení zákona použil, jasné, jakou úvahou se řídil, proti důvodům rozhodnutí soudu prvního stupně také odvolatelé argumentují; námitka společnosti je tak nedůvodná.
15. Právní poměry vzniklé přede dnem 1. ledna 2014 se řídí dosavadními právními předpisy (oddíl I § 3028 odst. 3 přechodných ustanovení zákona č. 89/2012 Sb., občanského zákoníku a § 775 zákona č. 90/2012 Sb., o obchodních korporacích), zde zákonem č. 513/1991 Sb., obchodním zákoníkem, ve znění účinném ke dni konání valné hromady, jež rozhodla o využití práva výkupu účastnických cenných papírů společnosti hlavním akcionářem, jak správně uzavřel soud prvního stupně. Soudu prvního stupně je třeba přisvědčit i v tom, že na projednávanou věc dopadá úprava přezkumu přiměřenosti protiplnění v § 183k obch. zák.
16. Podle § 183k odst. 1 obch. zák. vlastníci účastnických cenných papírů mohou od okamžiku obdržení pozvánky na valnou hromadu, případně od okamžiku oznámení jejího konání požádat soud o přezkoumání přiměřenosti protiplnění; není-li toto právo využito do měsíce ode dne zveřejnění zápisu usnesení valné hromady podle § 183l do obchodního rejstříku, zaniká.
17. Podle § 183l odst. 3 obch. zák. uplynutím měsíce od zveřejnění zápisu usnesení do obchodního rejstříku podle odstavce 1 přechází vlastnické právo k účastnickým cenným papírům menšinových akcionářů společnosti na hlavního akcionáře.

18. Podle § 769 obch. zák. povinnost zveřejnění údajů stanovená tímto zákonem je splněna jejich zveřejněním v Obchodním věstníku.
19. Soud prvního stupně správně uzavřel, že návrhy obou navrhovatelů byly podány včas ve lhůtě stanovené v § 183k odst. 1 obch. zák., tj. ve lhůtě jednoho měsíce od zveřejnění zápisu usnesení valné hromady dle § 183l obch. zák. do obchodního rejstříku.
20. Pro hmotněprávní lhůty platil § 122 zákona č. 40/1964 Sb., občanského zákoníku, ve znění do 31. prosince 2013, právo bylo třeba uplatnit tak, aby byla žaloba nejpozději v poslední den lhůty doručena soudu (shodný závěr Nejvyšší soud formuloval a odůvodnil již v usnesení ze dne 9. května 2000, sp. zn. 32 Cdo 4/2000, uveřejněném pod číslem 23/2001 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek). V daném případě byl zápis usnesení valné hromady zveřejněn v Obchodním věstníku dne 31. ledna 2007, posledním dnem lhůty stanovené v § 183k odst. 1 obch. zák. pak byl 28. únor 2007 (§ 122 odst. 2 obč. zák.).
21. Návrh navrhovatele a) byl soudu prvního stupně doručen 28. února 2007 (faxem), doplněn podáním doručeným 1. března 2007 (§ 42 odst. 2 o. s. ř.); návrh byl podán včas.
22. Společnosti je na místě dát za pravdu v tom, že u návrhu navrhovatele b) je situace poněkud složitější z důvodu nekomplexnosti spisu, jež byl původně veden u Městského soudu v Praze pod sp. zn. 74 Cm 84/2007. Z obsahu tohoto spisu plyne, že návrh navrhovatele b) byl soudu doručen prostřednictvím držitele poštovní licence (až) dne 1. března 2007, nicméně z čl. 6 spisu se podává, že dne 28. února 2019 byl Městskému soudu v Praze doručen email z emailové adresy bohumi.hala@centrum.cz, v němž je uvedeno: „Dobrý den, tímto podávám žalobu – viz. příloha. S pozdravem Ing. H. Bohumil“, na čl. 7 je záznam o tom, že „při vyhotovení spisového přehledu bylo zjištěno, že ve spise chybí strana 7 -15“, chybí i další strany spisu. Za takové situace nemůže jít k tíži účastníka skutečnost, že se nedochovalo jeho podání v situaci, je-li nepochybné, že dne 28. února 2007 navrhovatel b) soudu podání ve věci samé zaslal. Návrh navrhovatele b) je tak nutno rovněž považovat za včasný.
23. V souvislosti se shora uvedeným bylo třeba řešit i společnosti v odvolání otevřenou otázku, jak správně postupovat, podá-li návrh na určení přiměřené výše protiplnění nebo návrh na přiznání protiplnění více akcionářů. Z ustanovení § 83 odst. 2 písm. d) o. s. ř. vyplývá, že zahájení řízení proti hlavnímu akcionáři ve věcech přezkoumání protiplnění při výkupu účastnických cenných papírů brání tomu, aby proti němu probíhalo u soudu řízení o návrzích jiných akcionářů téže společnosti domáhajících se téhož přezkumu. Podá-li tedy poté, co bylo zahájeno řízení o přezkoumání výše protiplnění proti hlavnímu akcionáři, návrh na určení přiměřené výše protiplnění či návrh na zaplacení protiplnění v požadované výši či doplacení poskytnutého protiplnění do požadované výše (ale dříve, než je pravomocně skončeno) další akcionář, je nutno tento další návrh považovat za přistoupení k prvnímu řízení (viz závěry učiněné v usnesení Nejvyššího soudu ze dne 10. dubna 2008, sp. zn. 29 Odo 1019/2006, uveřejněné v časopisu Soudní judikatura č. 10, ročník 2008, pod č. 148, či usnesení Nejvyššího soudu ze dne 16. prosince 2009, sp. zn. 29 Cdo 4712/2007, uveřejněné pod číslem 104/2010 ve Sbírce soudních rozhodnutí a stanovisek, část občanskoprávní a obchodní, dále jen „R 104/2010“).
24. Návrhy navrhovatelů netrpí společnostmi namítanými vadami. Z judikatury Nejvyššího soudu se k této problematice podává, že:
- 1/ Ustanovení § 183k obch. zák. zakládalo právo akcionáře domáhat se jak určení výše přiměřeného protiplnění, tak i právo domáhat se zaplacení (doplacení) protiplnění v přiměřené výši. V rámci jednoho řízení vedle sebe oba nároky ob stojí. Je ponecháno na vůli navrhovatele

domáhat se určení výše přiměřeného protiplnění (tj. návrhem na určení), nebo zaplacení (doplacení) protiplnění (tj. návrhem na plnění požadovat uložení povinnosti hlavnímu akcionáři zaplatit rozdíl mezi valnou hromadou určenou výší protiplnění a soudem stanovenou výší přiměřeného protiplnění), či zda návrh bude obsahovat oba uvedené nároky, když nevýhodou pouhého určovacího návrhu je, že i když navrhovatel v řízení uspěje, soudní rozhodnutí mu nemůže sloužit jako titul pro výkon rozhodnutí (exekuci).

2/ Výše řečené ústí v závěr, podle kterého v rámci jednoho řízení ob stojí vedle sebe (z hlediska povinnosti soudu o nich věcně rozhodnout) i nároky dvou či více navrhovatelů z nichž část se domáhá nároků plynoucích z ustanovení § 183k obch. zák. návrhem na splnění povinnosti (o zaplacení příslušné částky) a část „jen“ návrhem na určení přiměřené výše protiplnění. Důvod pro částečné zamítnutí návrhu na zahájení řízení z důvodu souběžné kumulace (v tzv. „žalobním petitu“) určovacího výroku s výrokem o splnění povinnosti, by nebyl dán (ohledně určovacího výroku) ani tehdy, kdyby se tato kumulace vztahovala k osobě jednoho a téhož navrhovatele.

3/ Soud při rozhodování o takovém návrhu za zahájení řízení není vázán tím, jak navrhovatel zformuloval svou představu o výši přiměřeného protiplnění na jednu akci. Může tedy svým rozhodnutím určit přiměřené protiplnění na jednu akci částkou vyšší nebo naopak (aniž by ve zbývajících „částích“ návrh zamítl) částkou nižší. Návrh na určení přiměřené výše protiplnění bude projednatelný (soud o něm může zákonem předvídaným způsobem věcně rozhodnout) dokonce i tehdy, omezí-li navrhovatel svůj požadavek na určení přiměřené výše protiplnění, aniž v žalobním petitu zformuluje svou představu o výši přiměřeného protiplnění na jednu akci.

Srov. za mnohá např. R 104/2010.

25. Není pochyb, že navrhovatelé byli, coby vlastníci účastnických cenných papírů, k podání návrhu (návrhů) na přezkum přiměřenosti protiplnění legitimováni (§ 183k odst. 1 obch. zák.).
26. Vlastnické právo k účastnickým cenným papírům menšinových akcionářů společnosti přešlo na hlavního akcionáře ke dni 28. února 2007 (§ 183l odst. 3 obch. zák.), neboť usnesení valné hromady o přechodu akcií menšinových akcionářů na hlavního akcionáře zapsáno do obchodního rejstříku dne 9. ledna 2007 a zápis byl zveřejněn v Obchodním věstníku dle § 769 obch. zák. dne 31. ledna 2007.
27. V řízení o přezkoumání přiměřenosti protiplnění dle § 183k odst. 1 obch. zák. jde o přezkum, zda se menšinovým akcionářům plněním ve výši uvedené v usnesení valné hromady (§ 183i odst. 3 obch. zák.) dostane přiměřeného (spravedlivého) protiplnění, a bude tak zachována hodnota jejich investice do daných účastnických cenných papírů. Soud v takovém řízení není limitován znaleckým posudkem předloženým společností hlavním akcionářem dle § 183i odst. 6 obch. zák., ani petitem návrhu na zahájení řízení (viz např. R 104/2010).
28. K problematice přiměřeného (spravedlivého) protiplnění se z ustálené rozhodovací činnosti Ústavního soudu a Nejvyššího soudu podává:

1) Přiměřenost značí požadavek přihlídnout ke všem podstatným okolnostem v souvislosti s nuceným výkupem, to znamená, že je z pohledu zákona vyloučeno, aby byla stanovena subjektivně; cena stanovená nikoli na základě objektivních kritérií by se vymykala soudnímu přezkumu (viz nálezy Ústavního soudu ze dne 27. března 2008, sp. zn. Pl. ÚS 56/05, dostupný shodně jako další níže citovaná rozhodnutí Ústavního soudu na www.usoud.cz).

2) Základem pro stanovení výše přiměřeného protiplnění za účastnický cenný papír společnosti je obvykle hodnota podniku společnosti; její určení je otázkou skutkovou, k jejímuž posouzení jsou nezbytné odborné znalosti (§ 127 o. s. ř.); součástí odborného posouzení znalce je přitom i zvolení metod ocenění s ohledem na poměry dotčené společnosti.

3) Volba metody ocenění při určování hodnoty podniku společnosti pro účely určení výše přiměřeného protiplnění ve smyslu ustanovení § 183k obch. zák. závisí na poměrech posuzované společnosti. Zásadně proto není možné paušálně a obecně určit, která z metod připadajících v úvahu je pro stanovení hodnoty podniku vhodná, posouzení této otázky je součástí odborného posouzení znalce s ohledem na poměry dané společností. Výběr postupu a metody zcela záleží na samotném znalci, přičemž je třeba tyto použité metody řádně odůvodnit společností.

4) Z požadavku přiměřenosti (spravedlnosti) mimo jiné plyne, že protiplnění zásadně nesmí být nižší než tržní cena dotčených účastnických cenných papírů v době předcházející vytěsnění, lze-li ji objektivně určit.

5) Určení hodnoty podniku společnosti (jež je otázkou skutkovou) nelze ztotožňovat s určením výše přiměřeného protiplnění (jež je otázkou právní). Jakkoliv při určení výše přiměřeného protiplnění soud zpravidla vychází z hodnoty podniku společnosti, musí současně zohlednit i další v úvahu přicházející skutečnosti.

6) Má-li být protiplnění přiměřené (§ 183k obch. zák.) hodnotě účastnických cenných papírů, které nuceně přecházejí na hlavního akcionáře, nepřichází zásadně v úvahu, aby se výše protiplnění snižovala oproti hodnotě akcií zjištěné na základě znaleckého posudku a vycházející z hodnoty podniku společnosti proto, že by vytěsňování vlastníci účastnických cenných papírů nemohli takové ceny dosáhnout na trhu z důvodu nízké likvidity účastnických cenných papírů či proto, že jejich účastnické cenné papíry představují pouze menšinový podíl na společnosti (tzv. diskont za likviditu či za minoritu).

7) Při přezkoumávání přiměřenosti protiplnění postupem podle § 183k obch. zák. je nutné mít na paměti, že menšinoví akcionáři nemají prakticky žádnou možnost, jak hlavnímu akcionáři zabránit v realizaci jeho práva upraveného v § 183i obch. zák. Jsou-li zbavováni svého podílu ve společnosti s odůvodněním, že s ohledem na akcionářskou strukturu se jejich účast fakticky zúžila na pouhou investici, neboť jejich „vliv na chod společnosti je mizivý a možnost podílet se na zásadních rozhodnutích o směřování společnosti je iluzorní“ (srov. nálezy Ústavního soudu ze dne 27. března 2008, sp. zn. Pl. ÚS 56/05, bod 52 odůvodnění), nadále jim zůstává zachována pouze majetková složka jejich účasti ve společnosti, již lze nahradit (nuceně vyměnit) za peníze, musí být garantováno, že poskytované protiplnění v penězích bude odpovídat hodnotě této investice. Jinak řečeno, protiplnění poskytované hlavním akcionářem musí odpovídat hodnotě účastnických cenných papírů, jejichž vlastnictví hlavní akcionář v důsledku nuceného přechodu nabude tak, aby hodnota investice vlastněné minoritním akcionářem zůstala zachována.

29. Za mnohá srov. např. usnesení Nejvyššího soudu ze dne 26. dubna 2018, sp. zn. 29 Cdo 3024/2016, ze dne 29. května 2018, sp. zn. 29 Cdo 2025/2016, ze dne 18. září 2019, sp. zn. 27 Cdo 4585/2018, ze dne 27. listopadu 2014, sp. zn. 29 Cdo 3359/2012, ze dne 19. června 2012, sp. zn. 29 Cdo 2214/2010, ze dne ze dne 31. ledna 2013, sp. zn. 29 Cdo 723/2011.

30. K výkladu pojmu „hodnota podniku“ v obecné rovině se vyjádřil Ústavní soud, jenž konstatoval, že „hodnota podniku (tak jako např. jiných předmětů, i takových, jako jsou obrazy, známky, drahé kovy atd.) není pouze objektivní kategorií, nýbrž je závislá jednak na účelu ocenění, jednak

na subjektu, z hlediska kterého je určována. Z tohoto důvodu existuje více bází hodnoty podniku (tržní, investiční, objektivizovaná, spravedlivá), jejichž užití modifikuje základní přístup k ocenění, a je tudíž pro konkrétní případ ocenění správné stanovení této báze nezbytné (srov. Mařík, M., a kol. cit. dílo, s. 23 a násl.). Hodnota podniku by měla být použita jako hodnota celku, nikoliv tedy menšinového podílu, ačkoli ten je sám o sobě předmětem ocenění. Podle Ústavního soudu „minoritní akcionář musí být hospodářsky odškodněn jak z hlediska jeho vkladové strategie zaměřené na dlouhodobý vklad, tak krátkodobé investiční strategie (srov. Schón, W. Der Aktionär im Verfassungsrecht. In M. Habersack, P. Hommelhoff, U. Hüffner & K. Schmidt (Eds.). Festschrift für Peter Ulmer. Zum 70. Geburtstag am 2. Januar 2003. Vyd. Berlin, De Gruyter 2003, s. 1371-1383 a nověji Ruthardt, F. Abfindungsbemessung beim Squeeze Out. Neue Zeitschrift für Gesellschaftsrecht č. 35, roč. 2014, s. 1389). V této souvislosti lze hovořit o tzv. spravedlivé hodnotě (*fair* či přesněji *equitable value*) v kontrapozici s tzv. (spravedlivou) tržní hodnotou (*fair market value*)“, srov. nálezy Ústavního soudu ze dne 27. listopadu 2018, sp. zn. III. ÚS 647/15, či nálezy Ústavního soudu ze dne 27. března 2008, sp. zn. Pl ÚS 56/05.

31. Při respektování uvedených judikatorních závěrů se odvolací soud primárně zabýval otázkou hodnoty podniku společnosti.
32. Ze závěrů znaleckého posudku č. P13808/18 vypracovaného společností EQUITA Consulting se podávají skutečnosti rekapitulované soudem prvního stupně. Zpracovatelé stanovili hodnotu jmění společnosti metodou diskontovaných peněžních toků ve variantě Entity (DCF Entity, jež je vhodná u společností dosahující kladných hospodářských výsledků), a (pro ověření) metodou likvidační.
33. Hodnota jmění společnosti tak byla ve znaleckém posudku stanovena variantně, a to jako tržní hodnota a hodnota spravedlivá, u každé při zohlednění úrovně znalostí znalců v oboru oceňování podniku k datu ocenění (tj. k roku 2007) a úrovně znalostí znalců k datu zpracování posudku (tj. k roku 2018). Zpracovatelé znaleckého posudku objasnili důvody je vedoucí k závěru o použití vyšší hodnoty u té které výsledné varianty. Obšírně rozvedli problematiku metod ocenění, provedli makroekonomickou, strategickou a finanční analýzu, věnovali se problematice finančního plánu, provedli ocenění příjmovým i nákladovým přístupem (metoda likvidační hodnoty). Konstatovali, že s ohledem na nekonečné polemiky, použili nikoli jednu metodu, ale podřídně metodu další (likvidační) s využitím veškerých dostupných podkladů k rozhodnému dni, aby určili cenu co nejpresněji s tím, že stanovili rizikové přírážky variantně zvláště pro tržní hodnotu a zvláště pro spravedlivou hodnotu, neaplikovali přírážky za nejistotu budoucnost u žádné z variant, aplikovali přírážku za velikost společnosti u tržní hodnoty a to ve výši 2 % při znalostech oboru ocenění k roku 2007 a 3,81 % při znalostech oboru k roku 2018, u spravedlivé hodnoty 2 % při variantě znalostí vědy roku 2007, u varianty znalostí roku 2018 přírážka aplikována nebyla, přírážku za sníženou likviditu a to ve výši 2 % aplikovali při znalostech předmětného oboru k roku 2007 a 2 % při znalostech k roku 2018, u spravedlivé hodnoty tato přírážka aplikována nebyla. Písemnými vyjádřeními znalecký ústav reagoval na doplňující otázky účastníků, vyvracel jejich námitky, setrval na svých závěrech.
34. K problematice volby metod je vhodné poznamenat, že zvolení jedné nebo více metod ocenění je součástí odborného posouzení znalce a to s ohledem na poměry posuzované konkrétní společnosti. Zásadně proto není možné paušálně a obecně určit, která z metod připadajících v úvahu je pro stanovení hodnoty podniku vhodná, posouzení této otázky je součástí odborného posouzení znalce s ohledem na poměry dané společností. Volba příslušné oceňovací metody je proto věcí znalce (jde o otázku odbornou), jakož i to jakým způsobem bude aplikována. Soudu nepřísluší do této volby jakkoliv zasahovat, tj. soud není povinen rozhodnout, jaká metoda má být pro stanovení hodnoty podniku použita, stejně jako posuzovat správnost jednotlivých

metodologických rozhodnutí učiněných v rámci této metody. Je na znalci, aby řádně zdůvodnil volbu své metody (viz za mnohá např. usnesení Nejvyššího soudu ze dne 19. června 2012, sp. zn. 29 Cdo 2214/2010).

35. K otázce posuzování znaleckého posudku odvolací soud uvádí, že je povinností soudu hodnotit důkaz znaleckým posudkem jako každý jiný důkaz (§ 132 o. s. ř.), nemůže však přezkoumávat věcnou správnost odborných závěrů znalce, neboť soudci k tomu nedisponují potřebnými odbornými znalostmi, popř. je nemají v takové míře, aby takovýto přezkum mohli zodpovědně učinit (viz stanovisko Nejvyššího soudu ČR sp. zn. Cpj 41/1979, publikované ve Sbírce soudních rozhodnutí a stanovisek pod R 1/1981 nebo rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 25. dubna 2002 sp. zn. 25 Cdo 583/2001). Hodnocení důkazu takového provedeného je tak v zásadě omezeno pouze na to, zda posudek znalce má formální náležitosti, zda provedený úkon byl učiněn řádně, tj. zda znalec dodržel soudem uložené zadání, tj. zodpověděl na otázky, resp. zadání soudu k předmětu znaleckého úkonu s určitě a srozumitelně vyloženým závěrem, který má oporu v podkladových materiálech, netrpí rozpory atd. (viz např. usnesení Nejvyššího soudu ze dne 19. června 2012, sp. zn. 29 Cdo 3606/2010, ze dne 19. června 2012, sp. zn. 29 Cdo 2214/2010, ze dne 31. ledna 2013, sp. zn. 29 Cdo 723/2011). Odvolacímu soudu je samozřejmě známa i rozhodovací praxe Ústavního soudu (např. plenární nález Ústavního soudu ze dne 23. září 2008, Pl. ÚS 11/08, rozhodnutí Ústavního soudu ze dne 20. května 2008, sp. zn. I. ÚS 49/06, či rozhodnutí ze dne 30. dubna 2007, sp. zn. III. ÚS 299/06), která soudům poměrně striktně ukládá hodnotit znalecký posudek podle zásady volného hodnocení důkazů, neponechávat bez povšimnutí též věcnou správnost posudku a kriticky hodnotit i úplnost a bezvadnost podkladových materiálů, které znalec podrobuje svému zkoumání.
36. V rámci výše uvedených limitů hodnocení důkazu předmětným znaleckým posudkem odvolací soud poznamenává, že zapsaný obor a odvětví ustanoveného znaleckého ústavu, je pro učinění odpovídajícího odborného závěru zcela postačující; zpracovatelé revizního znaleckého posudku své závěry při podrobném výsledku obhájili. Znalecký posudek má veškeré formální náležitosti, znalecký ústav dodržel zadání soudu, jeho zpracovatelé zodpověděli na kladené otázky soudu, své závěry srozumitelně a určitě vysvětlili; na svých závěrech setrvali, přesvědčivým způsobem zdůvodnili volbu jimi aplikované metody (metod) ocenění.
37. Zpracovatelé znaleckého posudku se zhostili svého úkolu dostatečně, o jejich odbornosti, nezaujatosti a přehledu nelze mít pochybnosti. Dotazy všech účastníků byly zodpovězeny logickým způsobem, obhájeny byly přijaté závěry.
38. Zůstalo vyřešit otázku, ze které z (znalci předložených) variant má soud pro účely předmětného řízení vycházet, zda z hodnoty tržní či spravedlivé a zda zohlednit (či nikoli) vývoj vědy v oblasti oceňování podniku.
39. Zpracovatelé znaleckého posudku objasnili, že tržní hodnota je cena, za kterou majetek změní vlastníka, přičemž strany nemají povinnost prodat či koupit, tato hodnota je neosobní, bez vlivu na strany transakce; spravedlivá hodnota je založena na tržních principech, jsou však při ní zohledněna specifika transakce zejména ve vztahu stranám, tj. její nedobrovolnost.
40. Není pochyb, že určením, že protiplnění má být přiměřené, vyjadřuje zákon požadavek na jeho spravedlnost (srov. § 183j odst. 2 obch. zák., či rovněž článek 15 odst. 2 Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2004/25/ES ze dne 21. dubna 2004 o nabídkách převzetí). Menšinový akcionář, jenž je ze společnosti nedobrovolně vytěsněn má při naplnění smyslu a účelu zákona (chránící právě minoritní akcionáře) za své akcie obdržet od hlavního akcionáře protiplnění přiměřené, tedy takové protiplnění, na něž je nutno nazírat optikou spravedlivé hodnoty. Při

výkladu národního práva v souladu s právem komunitárním, není možno přijmout jiný závěr, než takový, že přiměřené protiplnění musí být spravedlivé. Úvahy o spravedlivé hodnotě ostatně nastínil Ústavní soud (již) v nálezu Pl. ÚS 56/05 ze dne 27. března 2008, z něž se podává nutnost přihlídnout ke všem podstatným okolnostem, či Nejvyšší soud v již citovaném usnesení ze dne 18. září 2019, sp. zn. 27 Cdo 4585/2018. Odvolací soud v kontextu s citovanou judikaturou neshledává rozumného důvodu, proč by neměla být použita spravedlivá hodnota zohledňující okolnosti (nedobrovolnosti) předmětné transakce. Je-li podstatou spravedlivé výše protiplnění spravedlivá hodnota akcie odrážející specifika zmíněné (nedobrovolné) transakce a má-li být soudem stanovena přiměřená spravedlivá hodnota, pak není důvodu nezohlednit vývoj vědy v oblasti oceňování k okamžiku vypracování znaleckého posudku k zadání soudu. Odvolacímu soudu je z úřední činnosti známo, že praxe v této oblasti, zejména pak v otázce přírážek, doznala změn. K této problematice se ostatně vyjádřil Nejvyšší soud (např. v usnesení ze dne 20. listopadu 2019, sp. zn. 27 Cdo 4444/2017, kde odkazuje na nález Ústavního soudu ze dne 27. listopadu 2018, sp. zn. III. ÚS 647/15, a v usnesení ze dne 18. září 2019, sp. zn. 27 Cdo 4585/2018), uzavřel, že má-li být protiplnění poskytované vytěsněným akcionářům spravedlivé (přiměřené), pak při určení přiměřeného protiplnění zásadně nelze přírážku za nižší likviditu (jejich omezenou obchodovatelnost) akcií použít. Jinými slovy, vychází-li soud při určení přiměřeného protiplnění podle § 183k obch. zák. z hodnoty (podniku) společnosti, určené výnosovou metodou, zpravidla nemůže být při stanovení této hodnoty (pro účely určení přiměřeného protiplnění) aplikována (při výpočtu nákladů vlastního kapitálu) přírážka za nižší likviditu (omezenou obchodovatelnost) akcií (nejsou-li v konkrétní věci naplněny důvody pro opačný závěr). Ze znaleckého posudku v předmětné věci se podává, že zpracovatelé posudku při stanovení tržní hodnoty - varianta 1A (znalosti vědy k roku 2007), varianta 1B (znalosti vědy k roku 2018) použili přírážky za sníženou likviditu a za velikost společnosti, při stanovení spravedlivé hodnoty použili pouze přírážku za velikost společnosti (2 %) u varianty 2A (znalosti vědy k roku 2007), u varianty 2B (znalosti vědy k roku 2018) přírážky nepoužili s tím, že v současné době se již tato přírážka pro potřeby squeeze outu nedoporučuje (viz str. 94 posudku); což koresponduje s výsledkem zpracovatelů znaleckého posudku.

41. Má-li být protiplnění poskytované vytěsněným akcionářům spravedlivé (přiměřené), je tak na místě vyjít ze spravedlivé hodnoty (z varianty 2B), při níž znalci přírážky neaplikovali, tj. z hodnoty 6,93 Kč.
42. Za účelovou považuje odvolací soud námitku společnosti vztahující se k (okolnostem) zpracování strategické analýzy. Zpracovatelé znaleckého posudku okolnosti zpracování citované analýzy (postup i otázku použitých podkladů) podrobně rozvedli nejen v samotném znaleckém posudku, ale rovněž tak v jejich dalších písemných doplněních (ze dne 30. května 2018 a 1. listopadu 2018) a dále při jednání před soudem prvního stupně dne 30. srpna 2018 (viz čl. 355 a násl. spisu). Stručně řečeno uvedli, že neměli k dispozici dostatečné množství podrobných podkladů (jež specifikovali), neboť jim je nebyly přes jejich písemné či ústní žádosti společností poskytnuty z důvodu, že jimi společnost již s ohledem na časový odstup nedisponuje nebo že společnost dané podklady v době před datem ocenění vůbec neevidovala. Prognóza tak byla stanovena dle historické výkonnosti společnosti a očekávané inflaci (blíže srov. 42 až 50 znaleckého posudku). V závěrečném návrhu předneseném při jednání soudu prvního stupně dne 21. února 2019 sama společnost navrhovala, že je na místě vycházet ze závěrů znaleckého zkoumání (konkrétně z hodnoty 5,63 Kč stanovené zpracovateli znaleckého posudku ve variantách 1 A, 1 B a 2 A), přičemž v doplnění svého odvolání přichází s námitkou, že ze strany zpracovatelů znaleckého posudku požadované informace od společnosti žádány nebyly. Odvolací soud nepřehlédl, že při jednání soudu prvního stupně (při němž byli zpracovatelé znaleckého posudku slyšeni) uvedenou námitku společnost nevznesla (jak se podává z protokolu na čl. 355 ze dne 30. srpna 2018).

Rozvedené jednání společnosti, jež směřuje k prodloužení řízení, tak nemůže požívat právní ochrany.

43. Odvolací soud tak dospěl k závěru, že výše protiplnění poskytnuté hlavním akcionářem vybočilo z mezí přiměřenosti.
44. Proto odvolací soud usnesení soudu prvního stupně ve výroku I. jako správné potvrdil (§ 219 o. s. ř.), ve výroku II. změnil a rozhodl, že výše přiměřeného protiplnění za jednu akci společnosti o jmenovité hodnotě 5 Kč při realizaci práva přechodu účastnických cenných papírů na hlavního akcionáře společnost Dorsi Consulting a.s., o němž rozhodla valná hromada společnosti Imperial Karlovy Vary a.s. dne 10. ledna 2006, se určuje částkou 6,93 Kč.
45. Změny tak doznal rovněž výrok IV., společnosti byla uložena povinnost zaplatit navrhovateli b) doplatek protiplnění za 347 763 akcií částku 1 001 557,44 Kč (6,93 Kč x 347 763 ks akcií při zohlednění již akcionáři vyplacené částky 1 408 440,20 Kč) se zákonným úrokem z prodlení od 1. března 2007 do zaplacení. Přešlo-li vlastnické právo k účastnickým cenným papírům menšinových akcionářů na hlavního akcionáře ke dni 28. února 2007 (§ 183l odst. 3 obch. zák.) a společnost k tomuto dni nezaplatila vytěsněným minoritním akcionářům přiměřené (spravedlivé) protiplnění, je ode dne následujícího (tj. od 1. března 2007) s plněním své povinnosti v prodlení.
46. Námitka společnosti považující přiznání zákonného úroku z prodlení za nespravedlivé, není důvodná. Jedná-li se totiž o soukromoprávní vztah, pak nelze dovozovat, že povinnost platit úroky z prodlení musí být pro každý případ výslovně zakotvena. To by naopak bylo třeba v případě, že by chtěl zákon vyloučit použití právní úpravy obchodně závazkových vztahů pro vztahy vznikající mezi společníky [např. § 369 obch. zák., popř. § 340 odst. 2 obch. zák., ve spojení s § 261 odst. 3 písm. a) obch. zák.]. Není tak pochyb, že v případě prodlení s plněním přistupují úroky z prodlení (jako cena peněz, na kterou je nárok ze zákona), v daném případě to lze současně chápat jako sankci vůči hlavnímu akcionáři, když úroky z prodlení jsou přitom v soukromém právu považovány za druh paušalizované náhrady škody (srov. Knappová, M., Švestka, J. a kol.: Občanské právo hmotné. 3. díl. 3. vyd. Praha 2002, s. 74, 125, 131), jak dovodil Ústavní soud v již citovaném nálezu ze dne 27. března 2008, sp. zn. PL. ÚS 56/05.
47. Při jednání odvolacího soudu dne 19. května 2020 vzal navrhovatel a) svůj požadavek na uložení povinnosti oznámit rozhodnutí o správné výši protiplnění všem minoritním akcionářům způsobem zakotveným ve stanovách zpět, společnost s částečným zpětvzetím souhlasila, odvolací soud proto výrok III. usnesení soudu prvního stupně zrušil a řízení v tomto rozsahu zastavil (§ 222a odst. 1 o. s. ř.).
48. Soud prvního stupně správně ve výrocích VIII. a IX. napadeného usnesení rozhodl o vrácení záloh na provedení důkazu navrhovatelům, nesprávně však stanovil její výši (75 000 Kč u každého z navrhovatelů), jak se ostatně podává již ze samotného odůvodnění (viz str. 12 poslední odstavec zmiňující částku 87 500 Kč). Z obsahu spisu se podává (konkrétně z dokladů na čl. 273 a čl. 282 Kč), že každý z navrhovatelů složil (k výzvě soudu) zálohu na provedení důkazu částku 87 500 Kč, z těchto záloh nebylo čerpáno ničeho (jak se podává z platebního poukazu na čl. 407). Odvolací soud tak usnesení soudu prvního stupně v těchto výrocích změnil tak, že každému z navrhovatelů se vrací složená záloha ve výši 87 500 Kč).
49. Výrok VII., ukládající společnosti povinnost zaplatit soudní poplatek za řízení ve výši 21 980 Kč, vypočtený soudem prvního stupně [z navrhovatelem b)] požadované částky 549 465,54 Kč,

tj. 4 % z předmětu řízení, odvolací soud zrušil. Je tomu tak proto, že ustanovení § 183k obch. zák. zakládalo právo akcionáře domáhat se určení výše přiměřeného protiplnění i právo domáhat se zaplacení (doplacení) protiplnění v přiměřené výši. V rámci jednoho řízení vedle sebe ob stojí návrhy dvou či více navrhovatelů, z nichž některý se domáhá nároků plynoucích z ustanovení § 183k obch. zák. návrhem na určení výše přiměřeného protiplnění a některý návrhem na zaplacení (doplacení) protiplnění v přiměřené výši. Při rozhodování o kterémkoli z uvedených žalobních návrhu není soud vázán tím, jak žalobce vyčíslil výši přiměřeného protiplnění na jednu akci ani celkovou výši požadovaného protiplnění (jak se podává, z již výše zmiňovaného R 104/2010). Jedná se tak o jedno řízení zpoplatněné částkou 2 000 Kč; soudní poplatek v této výši byl navrhovateli zaplacen.

50. Jelikož došlo ke změně napadeného rozhodnutí, odvolací soud rozhodl rovněž o náhradě nákladů řízení mezi účastníky před soudy obou stupňů (§ 142 odst. 1 ve spojení s § 224 odst. 1, 2 o. s. ř.).

51. Z judikatury Nejvyššího soudu se k problematice nákladů řízení u vytěsnění podává, že:

1) Rozhodování o náhradě nákladů řízení obecně ovládá zásada úspěchu ve věci, která je doplněna zásadou zavinění.

2) I při rozhodování o náhradě nákladů řízení je nutné vycházet z principů spravedlnosti (rozhodnutí nesmí být s ohledem na okolnosti konkrétní věci zjevně nespravedlivé).

Srov. např. usnesení Nejvyššího soudu ze dne 15. března 2018, sp. zn. 29 Cdo 1668/2016, uveřejněné pod číslem 44/2019 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek či nálezy Ústavního soudu sp. zn. II. ÚS 3070/14.

3) Jelikož navrhovatelé v řízení podle § 183k obch. zák. nejsou povinni v návrhu na zahájení řízení specifikovat svou představu o výši přiměřeného protiplnění na jednu akci, a učiní-li tak, soud není v tomto rozsahu jejich návrhem vázán (srov. § 153 odst. 2 o. s. ř. a R 104/2010), je třeba navrhovatele považovat za úspěšné vždy, kdy soud jejich návrhu vyhověl, a to bez ohledu na to, jak vysoké přiměřené protiplnění navrhovatelé požadovali. Jinak řečeno, navrhovatelé budou pro účely rozhodování o nákladech řízení úspěšní i tehdy, přizná-li jim soud nižší protiplnění, než jaké v návrhu požadovali.

Srov. usnesení Nejvyššího soudu ze dne 28. srpna 2019, sp. zn. 27 Cdo 1966/2018.

52. V projednávané věci není pochyb o tom, že navrhovatelé byli se svým návrhem na přezkoumání přiměřenosti protiplnění úspěšní; soud k jejich návrhu určil, že přiměřené protiplnění na jednu akci společnosti je vyšší než částka určená usnesením valné hromady společnosti, je tak zřejmé že je třeba je považovat za plně úspěšné účastníky řízení mající právo na náhradu nákladů řízení.

53. Úspěšnému navrhovateli a) tak náleží náhrada nákladů řízení za mimosmluvní odměnu advokáta v rozsahu 11 úkonů právní služby - příprava a převzetí zastoupení, písemné vyjádření ze dne 28. února 2015 a z 30. dubna 2018, účast při jednáních soudu prvního stupně ve dnech 5. března 2015, 12. května 2015, 30. srpna 2018 a 21. února 2019, účast na místním šetření, podání odvolání, vyjádření k odvolání společnosti, účast při jednání odvolacího soudu dne 19. května 2020 - dle § 11 odst. 1 písm. a), d), g), § 9 odst. 4, § 7 bod 5 a § 12 odst. 4 advokátního tarifu, po částce 3 100 Kč sníženou o 20 %, náhradu za 11 režijních paušálů po 300 Kč dle § 13 odst. 4 advokátního tarifu, cestovné (jak specifikováno v rozhodnutí soudu prvního stupně)

ve výši 595 Kč, náhrada za daň z přidané hodnoty dle § 137 odst. 3 o. s. ř. v základní sazbě 21 % a soudní poplatek. Celkem činí náhrada nákladů řízení u navrhovatele a) 37 725,25 Kč.

54. Úspěšnému navrhovateli b) náleží náhrada nákladů řízení za mimosmluvní odměnu advokáta v rozsahu 13 úkonů právní služby - příprava a převzetí zastoupení, písemné vyjádření ze dne 9. března 2010, 28. února 2015 a 30. dubna 2018, účast při jednáních soudu prvního stupně ve dnech 19. února 2015, 5. března 2015, 12. května 2015, 30. srpna 2018 a 21. února 2019, účast na místním šetření, podání odvolání, vyjádření k odvolání společnosti, účast při jednání odvolacího soudu dne 19. května 2020 - dle § 11 odst. 1 písm. a), d), g), § 9 odst. 4, § 7 bod 5 a § 12 odst. 4 advokátního tarifu, po částce 3 100 Kč sníženou o 20 %, náhradu za 13 režijních paušálů po 300 Kč dle § 13 odst. 4 advokátního tarifu, cestovné (jak specifikováno v rozhodnutí soudu prvního stupně) ve výši 595 Kč, náhrada za daň z přidané hodnoty dle § 137 odst. 3 o. s. ř. v základní sazbě 21 % a soudní poplatek. Celkem částka 43 452,85 Kč.
55. Z obsahu spisu se nepodávají žádné okolnosti, pro které by bylo namístě aplikovat § 150 o. s. ř. (k výkladu označeného ustanovení srov. např. usnesení Nejvyššího soudu ze dne 31. října 2017, sp. zn. 27 Cdo 1922/2017, a judikaturu v něm citovanou); odvolací soud nepřehlédl, že znalecký posudek pro hlavního akcionáře (tj. pro společnost Dorsi Consulting a.s.) vypracovala dne 24. října 2005 společnost TACOMA Consulting, a.s., jež byla (v období od 22. srpna 2005 do 29. září 2005, jak se podává z výpisu z obchodního rejstříku) jejím jediným akcionářem.
56. Náhradu nákladů řízení odvolací soud uložil společnosti zaplatit v obecné pariční lhůtě, tj. ve lhůtě tří dnů od právní moci rozhodnutí (§ 160 odst. 1 část věty před středníkem o. s. ř.). Při rozhodování o lhůtě k plnění ve vztahu k výroku I písm. b) odvolací soud přihlédl k aktuálním okolnostem nepříznivě ovlivňujícím společností provozovanou činnost – lázeňská a hotelová činnost (uzavření hotelů v období od 16. března 2020 v důsledku pandemie koronaviru), což se zjevně odrazí v hospodářské situaci společnosti; stanovil lhůtu k plnění delší, tři měsíční, jež naopak nebude zjevně na újmu navrhovatelů.

Poučení:

Proti tomuto usnesení je dovolání přípustné jen za podmínek uvedených v § 237 o. s. ř.; dovolání se podává do dvou měsíců od doručení usnesení k Nejvyššímu soudu prostřednictvím Krajského soudu v Plzni.

Praha 28. května 2020

JUDr. Michaela Janoušková, v.r.
předsedkyně senátu